

Gobernatzea Erronkaren minieszenategiak

Koordinatzaile-Idazlea: Mariano Ferrer

ERRONKARAKO MINIESZENATEGIEN AZALPENA: GOBERNATZEA

Sarrera.

Bost izan dira 2020rako Gipuzkoako gobernatzearen erronkarako aztertu diren egoerak. Hartara, ekainaren 28an eta 29an izandako bileran ateratako ondorioak eta taldeari norbanakoek egindako ekarpenak kontuan hartu dira lanerako.

Beste alde batetik, lantaldeak Europar Batasunean gobernatzearen inguruan egindako hausnarketa erreferentetzat izan duela aipatu behar da. Hona hemen Europar Batasuneko hausnarketa:

Gobernatzearen ideia Europar Batasunaren helburu estrategikoa da egun eta zenbait alderdik bat egiteak sortu da. Hona hemen faktoreak:

- Alde batetik, norbanakoa erkidegoaren gaitetik egoteak, gaur egungo gizartearen konplexutasunak eta nagusi ziren ordenari eta balioei aurre egiteak zalantzan jarri zuten XX. mendearen bukaerako gizartera erregimen demokratikoa egokiturik egotea. Nolabait esan genezake, gizarte garatuei tradiziozko kudeaketa publikotik modu egokian erantzun ezinean, gizarteak alde egiten dionaz ohartu egiten dela boterea.
- Beste alde batetik, bere funtzionamenduaren prozesu iluna eta bere erakundearen defizit demokratikoa direla eta, herritarrak urruntzen ari dela ikusten du Europar Batasunak. Horiek horrela, Europa eta herritarrak lotzen saiatzeko, herritarrek Europar Batasunari ematen dizkioten ahalmenak nola erabiltzen dituen berrikusi beharraz ohartzen da Europar Batasuna.
- Herritarren problemei erantzun diezaien demokrazia onratua eta eraginkorra aldarrikatzen eta eskatzen duten nazioarteko korranteak.

Europar Batasunaren liburu zuriaren oinarria den LeBessis eta Paterson-en “Developing new modes of governance” lanean gobernamendu kontzeptuaren bost osagai jasotzen dira. Honako hauek, hain zuzen:

- Europar Batasunaren zuzendaritzan herriari ahots gehiago ematea.
- Erakundeek gardentasun eta eraginkortasun handiagoaz lan egitea lortzea.
- Europar Batasunean kide gehiago sartzeak planteatzen dituen beharretara egokitzea erakundeak.
- Europar Batasunean, gobernu maila ezberdinak elkartzeko modu berriak sortzea.

- Europar Batasunak gobernamendu globalerako bere-berea den ekarpena egitea bermatzea.

Europako gobernatzeari buruzko liburu zuriak “governamendu oneko” bost printzipioak jasotzen dituen kontzeptua bere egiten du. Horiek, batez ere, irekitze, parte-hartzearen, erantzukizunaren, eraginkortasunaren eta koherentziaren ikuspuntutik boterearen erabileran eragina duten arauak, prozesuak eta jokamoldeak dira.

Horren azpian dagoen filosofiarekin askoz ere kritikoagoak diren gobernatzearen modari buruzko beste ikuspuntu batzuk hemen jasoko ez bagenitu errealitatearen aurrean begiak ixten egongo ginateke.

Trilateralak establishment akademikoko hiru adituri erregimen akademikoak gobernagaitz egiten duten disfuntzioak aztertzeke agindutako lanetan (“Informe sobre la gobernabilidad de las democracias”, NY Univ. 1975) barna abiatzen da kontzeptuaren jatorriaren bila José Vidal Beneyto. Tesiaren arabera, tradiziozko kudeaketa publikoak ezin dio erantzun egungo gizarte-egituraren konplexutasunari. Proposatutako konponbidea herritarren parte-hartzea gutxitzea, gizartearen gidaritzaren teknifikatzea eta gidaritzaren hori gizarte-eragileen (enpresak, elkarteak, interes-taldeak) eta erakunde gutxi batzuen esku uztea da, hauen elkarrekintzek antagonismoak hobeto bat etortzea ahalbidetuko dutela. Bestela esanda: gobernatzea hitzak denotatiboki gobernatzeke ekintza sinplea esan nahi badu ere, konnotatiboki jardura hori estatuaren boteretik urrun eta enpresen boteretik hurbil egon behar duela azpimarratzen du.

Aginte publikoen ordez, ekonomia ez ezik, gizartea ere erregulatzeko elementutzat merkatua jartzen duen eta politika alboratzen duen proposamen horri bere abal publikoa emateari sozialdemokraziak uko egin diola dio Vidal-Beneytok.

Bernard Cassen-ek (“Le piège de la gouvernance” LMD, 2001eko ekaina) ere mesfidantza beraz hitz egiten du kontzeptuaz (“ez da hitz sinple bat, eraikuntza ideologiko baten egitura egiten duten elementuetako bat baizik”), eta gobernatzeari buruzko liburu zuriak inplikazio itzelak dituela irizten dio: “Dakigunez, demokrazia ordezkatzailaren egungo konstituzio-tankerak zalantzan jartzen ditu erabat eta erabaki politikoaren benetako pribatizazioa da”. CNRSeko ikerketarako zuzendariaren hitzetan, gutxienezko estatu-politikarako tresna ideologikoa da”. Eta bukatzeko gizarte zibila aipatzen dutenean buruan dutena “estatuari kontrajarriz Hegelek definitzen zuen moduan interes partikularren eremua” dela eta gizarte-eragileekiko elkarriketarako deiekin jokatzeko modua legitimatu nahi dutela dio.

Aldundiak gobernatzearen kontzeptua jasotzen duenean, izan ditzakeen ezkutuko asmoei (merkatutik eta merkatuarentzat gobernatzeara) baino gehiago, kontzeptu berri honek “prima facie” planteatzen dituen asmo onei (demokrazia hobetzea eta boterea erabiltzea eraginkorragoa eta gizatiarragoa izatea) begiratzen diela uste dugu. Hortaz, 2020rako izan daitezkeen bost mikroeszenategi zirriboratu ditugu gobernatzearen kontzeptua horietan garatzeko.

Gobernamendurako mikroeszenategiak.

Egoerarako oinarrizko testuak egiteko orduan, lantaldean egon diren edo dauden sentsibiltate ezberdinak jaso nahi izan dira. Sentsibiltate horiek gobernatzearen erronka aztertzeke ikuspuntu ezberdinak egotea ekarri dute.

Lantaldeko kide batzuentzat Gipuzkoan gobernatzearen egoerak planteatzeko oinarrizko elementua gobernatua izango dena zein motatako herritarra izango den jakitea. Hau da, jarrera pasiboak ala aktiboak dituen herritarra den, jarrera konprometituak dituen herritarra den, horrelakoak izatekotan, norbanakoaren mailan dituen ala ez, maila kolektiboan elkartasuna agertzen duen herritarra den ala baztertzalea eta intolerantea den ala integratzailea den, herritarrak kultura anitzekoak diren ala ez, eta abar.

Lantaldeko beste kide batzuentzat gobernamendurako funtsezko elementua gizarte neoliberal batean erakundeek maniobratzeko izango duten margena da. Eredu ekonomikoa da, beraz, gidaritzako ardatza eta honetan edonora helduta dena kontrolatzen duten talde multinazional handien boterea da kontuan hartu beharreko elementurik funtsezkoena. Hortik sortzen dira zenbait hipotesi, zerbitzurik gehienak pribatizatu egingo direla diotenak, segurtasuna gorantz joango den balioa izango dela diotenak eta aberatsa ondo eta pobrea alienatuta (komunikabideak, kontsumo materiala,...) bizi direneko bitariko gizartea irudikatzen dutenak.

Hirugarren perspektiba batetik gobernatzearen egoerak irudikatzeke orduan garrantzia izango dugun gobernatzeke markoari ematea da; hau da, Euskadi independente, Euskadi autonomiadun, Euskadi federal batean edo subjektu politikoa izango ez den Euskadi batean, nolako Euskadin egongo garen, Espainia birfundatuta ziklo autonomikoa amaitutzat joz gero. Testuinguru honetan ETak jarraituko duen ala ez, eta ez badu jarraitzen, nola desagertu den (polizialki garaitua, sozialki garaitua edo bere errebindikazioak eta aldarrikapenak agenda politikoetan sartuta erakundearen jarduera bertan behera uztea erabaki duten kideek). Horixe da gobernamendurako oinarrizko elementua perspektiba honetatik.

Europa mailan konpontzeko bidean - (1. mikroeszenategia).

- Europaren babespean euskal gatazka konpontzeko bidean (erregioak).
- Gobernuaren egungo egiturari eusten zaio Gipuzkoan.
- Gizarte itxaropentsua.
- Gizarte-haustura txikiagoa.

2010. urtean Europar Batasunak euskal auziari amaiera ematea erabaki du. Estatuarekin itun berri bat egitea xede duen prozesu bati babeska ematen dio. Oraindik ez dago helmuga erabakita, baina egungo markoa gainditzea (europar erregio moduan edo beste bide batetik) aurreikusita dago eta erabakitzeko euskal eremua ontzat ematen du.

Europa estatuen eta erregioen inguruan ari da antolatzen, erregioek gero eta protagonismo handiagoa dute eta estatuak ahultzen ari dira pixkanaka-pixkanaka. Erregioen artean aliantzak egiten dira, geografikoki hurbil daudelako edo interes erkideak dituztelako; eta hori Europako arauak erregioen integrazioarako bide ematen dutelako.

Zerga-alorreko foru-ahalmenari eutsi egin zaio, baina Europarekin bat etorri behararen baldintzapean; hau da, neurri handi batean zerga-tipo ezgarriak bateratuta. Gipuzkoak dirua biltzeko eskumenak ditu, honetan udalen partaidetza (diru-bilketan zein kudeaketan) handiagoa izanik.

Gipuzkoan gobernuaren egungo egiturari eutsi egin zaio, baina Aldundia kudeaketa eta estrategia erkideen eta kudeaketa koordinatuen beharretara egokitu izan da. Udal autonomia zabaltzeko prozesu batek erakundeen arteko lankidetzaren behar du eta tresnak eskura jartzeko politika publikoetan gauzatzen da hori, eta ez hainbeste departamentuen burokraziapen.

Alderdi politikoen egungo eskemak jarraitzen du (abian jarritako prozesu politikoak indartuta), herritarren aurrean irekiago egoteko bilakatu badira ere. Aldi berean, alderdien jardueraren osagarriak diren eragile berriak eta parte hartzeko era berriak sortu dira. Administrazioak herritarren eskaerei horretarako beren-beregi diren mekanismoen bidez erantzuten die. Horretarako teknologia berrien ekarpena garrantzitsua da eta horrela herritarrei informazio handiagoa eta erabakietan parte-hartzea ahalbidetzen da.

Etorkinen kopuruak handiak izanda ere, biztanleria gero eta zaharragoa da eta horren alde egiten du, gainera, hirugarren adineko pertsonen etorrerak. Hau gertatu da behin ETAREN jarduera bertan behera utzita (ETAk onartu du prozesuari aurkera bat ematea eta “stand by” dago) eta hortaz normalizazio politikorako perspektibak zabaldu direlako.

Etorkinei harrera hobea egiteak, akordio politiko baterako itxaropenak eta parte hartzeko modu berriek batera gizarte-haustura txikiagoa izatea eragiten dute eta elkartasun-sareak garatuago daude. Horrek guztiak ahalbidetzen du herritartasun-identitatean oinarritutako kultur proiektu baterantz pausuak ematea eta horretan ezberdintasun edo faktore bereizgarriek galtzen dute izan duten erabatekotasuna.

Estatuak indartu egiten dira - (2. mikroeszenategia).

- Europak atzera egiten du.
- Autonomiaren garapena blokeatuta geratzen da.
- Herritar pasiboak zenbait asaldura-gunerekin.
- Tentsioa gizartean proiektu ezberdinak direla eta.

Europar Batasunean kide gehiago sartzeko prozesuaren konplexutasunak eta bertako segurtasunik ezaren giroak estatuak indartzearen alde egiten dute. Europa estatu nazional baterakoien konfederazio gisa antolatzen da, estatuetak parlamentuak dituela. Erregioen Europaren ideiak atzera egiten du.

Espanian Europako ideiak indarra galtzen du. Marko autonomikoak jarraitzen du, baina geroko garapena aurreikusi gabe, autonomia-erkidegoak, Europarekin bat egitean oinarrituta zergen alorrean barne, pixkanaka-pixkanaka homologatzen joan dira kontzepzio neo-deszentralizatzaile bat indarrean dago eta. Euskal Herriaren berezitasunari aurre egiten zaio gero eta gehiago. Boterea estatuari dagokio eta honek eskumenak banatzen ditu menpeko aginte mailen artean.

Gipuzkoako marko instituzionalari eutsi zaio. Estatuak autonomiaren garapena blokeatu du eta foru-organoek horren aurrean hartutako defentsa-jarrerak kudeaketaren deszentralizazioa zaildu egiten du. Burokrazioak bere hartan jarraitzen du, baita funtzionarioen botereak ere (ez dago girorik aldaketak egiteko eta bizitza konplikatzeke). Departamentukako kudeaketak ere jarraitzen du eta, gainera, mendekotasun bertikal batean, Eusko Jaurlaritzaren egitura politikoaren menpean dago eta. Kudeaketa-marko honetan Aldundien alderdi “administratiboa” zabaltzen ari deneko prozesu batean gaude eta joera gutxienezko zerbitzu publikoak murriztea da. Hiritartasun-eskubideen egungo egoera ere ez da aldatu; hau da, eskubide osoko herritarrak bertakoak eta Europar Batasunekoak dira.

Gizarteak utzi egiten dio botereari administrazioa eramaten eta modu pasiboan onartzen du zerbitzu publikoen narriadura. Alderdi politikoen sistemak ere bere hartan jarraitzen du, baina herritarren aldetiko partaidetza txikiagoa izanik eta elkarteak ahulago agertzen direla. Kudeaketa publikoak ez du urratsik ematen gardentasun handiagoa egoteko eta egindakoen kontuak emateko.

Egoera honek guztiak ezarritako status quo-ri aurre egiteko guneak sortzea ekartzen du eta, hortaz, gizartean haustura bat gertatzen da eta demokrazia ordezkatzaileria zalantzan jarrita hainbat intsumisio-tankera azaltzen dira. Gauzak dauden moduan jarraitzearen alde egiten duten edo kontinuista den komunikazio ofizialeko hedabideekin aurrez aurre erresistentzia-gune horiek beren informazioa emateko eta jasotzeko mekanismoak sortu dituzte herritarren ekimenaren eskutik.

Gizartean tentsio handiko garaia dugu, batetik, trinkoago baina lehen bezain zabaldua ez dagoen etnien oinarritutako identitate-sentimendua dago eta, bestetik, egoerara egokitzeko joera dago. Indarkeria politikoa gaizkoatu egiten da, bide polizialeko problema gainditze aldera jotzen duen nazioarteko lankidetzaren dela eta, murriztu den arren. Bien bitartean, beste indarkeria-mota batzuk azaltzen dira eta zirkunstantzia horietan, herritarrei dagokienez, gizarte-kontrol handiagoa dago; eta hori gizartea bitan bereizirik agertzen delarik: batetik, beldurtutako sektore batek segurtasun-politika eraginkorragoak eskatzen ditu eta, bestetik, beste sektore batek aurre egiten dio status quo-ri.

Gipuzkoa kontserbadorea, ongizate-marko batean - (3. mikroeszenategia).

- Autonomiaren markoaren egonkortasuna.
- Aldundiaren kudeaketaren deszentralizazioa.
- Biztanleria zahartu egiten da eta zerbitzuak pribatizatu egiten dira.
- Herritarrak ez dira interesaturik azaltzen goi-mailako politikaren aurrean.

Europa, herrialde bakoitzaren tradizioaren arabera, estatuen eta erregioen inguruan antolatzen da eta, berdintasunak edo tartean, erregioen arteko aliantzak daude. Globalizazioaren eragina igartzen da Gipuzkoan erabaki estrategikoak hartzeko orduan; eta presio sektorialeko zenbait taldek duten gero eta eragin handiagoan islatzen da hori.

Autonomia egonkortzeko prozesu batean gaude eta herritarrak hasi dira dagoeneko gatazka politikotik paso egiten (ETAk ekintzak egiten ditu baina Dagoeneko ez du eragin nabarmenik sortzen). Estatutua pixkanaka-pixkanaka garatuz doa egoera egonkor batean, nahiz eta Euskal Herriaren konfigurazio berri baterako itxita ez egon.

Zerga-alorrak oraingo moduan jarraitzen du. Foru Aldundiak eskumenak modu deszentralizatu batean erabiltzen ditu, Gipuzkoako udalerrriak metropoli barrutiak direla. Aldundiak batez ere lurraldearen estrategia politikoei buruzko erabakiei eutsi die.

Antolaketa-modu horren ondorioz, kudeaketa eta estrategiak lurraldeko eragile guztienak dira, erkideak dira alegia. Aldundiaren barruan departamentuen kudeaketa koordinatu egiten da eta kanpoaldera begira; hau da, erakundeen arteko harremanei dagokienez, koordinazioaren kultura harreman asimetrikoan da nagusitzen dena.

Norbanakoen eskubideetan aurrera egin ahala, kolektiboei dagokienez, osasuna eta segurtasuna guztiontzako zerbitzu publikoak direla da indarrean dagoen kontzeptua. Hortaz, sektore publikoa indartzen da, zenbait zerbitzu pribatizatu arren.

Inmigrazio-egoera kontrolpean dago eta bizilagun eta herritar izatea pareko kontzeptuak dira eskubideen titularitateari dagokionez.

Demokraziak ordezkatzaileria izateari eusten dio eta, herritarren interesa txikiagoa denez gero, gizartearen axolagabetasunari galga ipintzeko parte hartzeko beste bide batzuk abian jartzeko ahaleginak egiten dira.

Murrizketa horrek eguneroko kudeaketako informazioari dagokionez, sekretismoaren alde egiten du.

Gipuzkoa zahartu da eta bitasunera jotzen du. Botere publikoa funtsezkoaz ari da eta kudeaketaren zati bat esku pribatuetan dago; horren ondorioz, gizarte-harremanak indibidualistagoak dira solidarioak baino.

Gizarte honen ezaugarria dugu, ongizate ekonomikoaren ondorioz, duen nolabaiteko pasibotasuna.

Gizartean zahartze maila handia dagoenez, belaunaldien arteko distantzia handia dago eta urteetan aurrera egindakoen kolektiboa indar handiz nagusitzen da. Identitateari dagokionez, gizarteak ez du zehaztuta proiektu bat eta horrek hiritartasunaren alderdiak indartzea dakar.

Indarkeria politikoaren eragina murriztuta, beste bortizkeria batzuen eragina azaltzen da eta, hortaz, gizarteak agintea erabiltzeko eskatu dio botereari, segurtasuna erantzukizun mistoa (publikoa eta pribatua) izanik.

Zikloaren bukaera. Globalizazioak bere mugekin topo egiten du - (4. mikroeszenategia).

- Europak erregioak arautu egiten ditu.
- Zerga-alorrean Europan bat etortzea.
- Alderdiak komunikabide-enpresak. Herritarrak urrundu egiten dira.
- Bitariko gizartea.
- Indarkeria-modu berriak. Segurtasun-eskaera.

Europar Batasunaren legeek araupetutako erregioen eta estatuen inguruan antolatzen da Europa. Badago Euskal Herria barnean hartzen duen europar erregio bat eta horrek estatuarekiko gatazka diluitu egiten du.

Erregioen marko berri horrek Europa mailan bat etortze bat eskatzen du eta horrek aldarazten du zerga-alorreko gure autonomia.

Udalek eskumen maila altuagoa lortzen dute eta Aldundiak deszentralizaten du kudeaketa, erakundeen arteko adostasunaren bidezko gobernu-modu batez metropoli barrutiak indartu egiten direlarik.

Zerbitzu publiko gehienak pribatizatuak izan dira, azkenaldian ekonomia politikari nagusitu zaiolako. Teknokraziak agintzen du eta Aldundia neurri batean erosketen zentral bihurtzen ari da.

Eskubideen titularrak espainiarrak eta Europako Batasunekoak izango dira eta demokraziak nolabait jarraitzen du ordezkatzaileria izaten eta alderdien egungo sistema edukitzen. Gizartearen politikarekiko interesa gero eta txikiagoa da eta politikak gizarte-ekintzarako gero eta tresna gutxiago ditu. Alderdiak komunikabide-enpresa bihurtu dira eta herritarren partaidetza kontrolatuta dago.

Herritarrentzako informazio-bide tradizionalak hor jarraitzen dute; hala ere, badago kontraesan bat: alde batetik, informazioa jasotzea erraza da, baina, bestetik, zirkulazioan dagoen informazio-bolumena itzela izanik oso konplexua da informazioa ulertzea. Administrazioa eta herritarrak bereizirik daude (sekretismoa, desinformazioa).

Bizilagunek hiritartasun-jarrera pasiboa dute, administrazioari administratzen uzten diote eta beren kezkarik behinena ekonomiaren arloan ebazten da. Segurtasunarena da gailentzen diren balioetako bat eta hiritartasun-eskubidearen edo berdintasun-eskubidearen aurrean jarrera atzerakoiak azaltzen dira.

Etorkinak ez dira bertakotu edo integratu eta bitariko gizarte batean gaude, gero eta behar gehiago eta handiagoak dituen eta hala ere elkartasun-sare ahulagoak dituen gizarte baztertzailerik eta indibidualista batean. Gizartearen zati bat egokituta eta ondo integratuta bizi da eta beste zati batek, ordea, zerbitzu-gizarte batean kalitate eskaseko behin-behineko enpleguen errealitatea jasan behar du.

Proiekturik gabeko gizarte honetan alderdi politikoek baino gehiago alderdi ekonomikoek neutralizatu dute ETA, baina beste bortizkeria-modu batzuk azaltzen dira, soziala, arrazari lotua, herritarrena eta, batez ere, indar handia duelako aipagarria da genero-bortizkeria, hautsitako gizarte batean ohikoa dena. Horrez gain, badira oraindik ere lehenagoko etapatik indarrean gelditu diren eta jardunean dauden hondar armatuak.

Herritarra protagonista - (5. mikroeszenategia).

- Manipulazio politikoarekin gogaituta dagoen gizartea.
- Autonomia eta mendekotasuna batera izaten ikasi duen gizartea.
- Bestea onartzeak lankidetzarako prest dagoen gizartea sortzen du, eskubideekin eta betebeharrekin.

Europa estatuaren eta erregioen inguruan antolatzen da. Estatutuak markatutako autonomia maila guztiz lortu da eta estatu federalarekin beste itun bat prestatzen ari da.

Gipuzkoak zerga-alorreko autonomia izaten jarraitzen du. Gipuzkoako gobernua metropoli barrutietan egituratzen da eta udal indartsuak ditu. Donostia-Baiona konurbazioa sendotu da eta erakundearen arteko lankidetzaren beharren arabera eta harreman-asimetriaren kontzeptupean antolatuta dago.

Herritarren eskubideak bizilagun guztientzat dira, jaioterria edo jatorria edozein izanik ere. Parte-hartzea sustatzen duen demokrazia indartu egiten da eta herritarren jarrera konprometitua eta aktiboak laguntzen du eragile berrien sorreran. Gauzak horrela, alderdien sistemak erantzun behar du, herritarrek beren informaziorako eskubidea galdatzen dute eta. Gizartea gogaituta dago komunikabideen manipulazioarekin eta, internet erabat orokortu dela eta, berek nahi duten informazioa bilatu eta sortzen dute herritarrek.

Orain arte iritzia sortzean indarra zuen botere politiko batetik dauden iritzia ordezkatu eta agertu nahi dituen botere politiko batera pasatu gara.

Gizarteak ordezkaritza kontrol handiagoa du, herritarrek interes handiagoa dutelako publikoarekiko eta beronen kudeaketarekiko.

Testuinguru honetan gizarteak duen ezaugarriak behinena dituen eskubideei eta betebeharrei dagozkien erantzukizun eta konpromiso mailak dira.

Gizarte honek jakin du belaunaldien arteko harreman ona bideratzen eta eguneroko errealitatearen zati diren etorkinekin modu harmoniatsuan bizitzen. Ezberdintasunak onartzen dituzten politikak gailentzen dira eta gizarte-justizia eta kideen integrazioa bilatzen dituen eredu hitzartu egiten da.

Gure identitate anitzak elkarrekin bizi dira, problemarik gabe, proiektu hiritarretan oinarrituta. Ez dago bereziki azpimarratu beharreko indarkeriarik, segurtasuna erantzukizun publikoari dagokio eta autoritarismoa eta gizarte-haustura kontrolpean daude. Beraz konfiantza duen gizarte batean bizi gara eta beronen lorpenik handienak bestea onartzea eta norberaren garapenean autonomia eta mendekotasuna batera

eramatea dira, baita, gizarte-harremanetan, gizonezkoen eta andrazkoen arteko hierarkizazioa gainditu izana ere.

Erronka: Gobernatzea

Hausnarketa taldea

- **Mariano Ferrer** (Koordinatzailea)
- **Ander Arcelus**. GFA-ko Diputatu Nagusiaren Gabinetea
- **Angel Abalde**
- **Antxon Lafont**
- **Carlos Trenor**
- **Carmen Diez**. EHU-UPV
- **Gurutz Jauregi**. EHU-UPV
- **Idoia Estornes**
- **Jesús Torquemada**
- **Jose Manuel Castells**. EHU-UPV
- **Jose Mª Aldanondo**. GFA-ko Ekonomia eta Turismoko Departamentua
- **José Ramón Beloki**. GFA-ko Ekonomia eta Turismoko Departamentua
- **Kiko Caballero**. EHU-UPV
- **Luisa Etxenike**
- **Luxio Ugarte**. Mondragon Unibertsitatea
- **Patxi Baztarrika**. GFA-ko Diputatu Nagusiaren Gabinetea
- **Sabin Ormazabal**
- **Ane Bustinduy** (G2020 Idazkaritza Teknikoa)